

Søfartens Arbejds miljøråd

Årsberetning 2008

Beretning 2008

15 år med gode resultater

Søfartens Arbejdsmiljøråd har nu eksisteret i 15 år. I den tid har Rådet bidraget aktivt og konstruktivt med rådgivning, viden og værktøjer til søfartserhvervet. Vi har opnået gode resultater gennem årene, og Rådet er i dag en anerkendt samarbejdspartner for erhvervet inden for sikkerhed, sundhed og trivsel.

2008 blev brugt til en række strategiske overvejelser om Rådets rolle og indsatser i de kommende år, så vi også fremover kan være i front med nye initiativer, nye måder at tænke på, ny viden og nye værktøjer. Et væsentligt element er at få mere samling og struktur på aktiviteterne. Et led heri er Rådets nye hjemmeside, som skal styrke den daglige formidling.

Konferencen Maritim Sikkerhed, Sundhed og Miljø – MSSM 2008 – blev et tilløbsstykke med mere end 300 deltagere. Konferencen er en væsentlig aktivitet, der giver mulighed for netværk, vidensformidling og erfaringsudveksling, og konferencen er en god måde at få sat

arbejdsmiljøet på dagsordenen og synliggøre Rådets aktiviteter.

En af de vigtigste milepæle for Rådet i 2008 blev at sætte fokus på trivsel til søs. I august kom bogen *Det gode arbejdsliv til søs*. Bogen er et nyttigt redskab for medarbejderne om bord til på en praktisk måde at forholde sig til ledelse, kommunikation, konflikter, isolation mv. I oktober startede spørgeskemaundersøgelsen om trivsel, der blev sendt ud til alle skibe i handelsflåden. Igangsættelsen af spørgeskemaundersøgelsen har fået bred opbakning i erhvervet og støttes økonomisk af Orients Fond på vegne af Dampskibsselskabet NORDEN A/S.

Rådet har i 2008 satset på en mere aktiv dialog på ledelsesniveau om udfordringerne. Det har affødt nogle rigtig gode projektfølger, hvor Rådet forventer, at der kommer langsigtede resultater af indsatsen. Rådets konsulenter bliver flittigt brugt på rederimøder, arbejdsmiljøkurser i organisationerne, § 16-kurser m.v.,

konsulentbesøg af forskellig slags, medsejladser osv. Det er en vigtig del af Rådets arbejde.

Bestyrelsen kan konstatere, at det også økonomisk har været et tilfredsstillende år for Rådet. Der er samlet set et mindre overskud, der hensættes til de kommende års aktiviteter. Der er en god sammenhæng mellem Rådets aktiviteter, økonomi og resultater, så det har på alle måder været et tilfredsstillende år for Søfartens Arbejdsmiljøråd.

Arbejdsmiljøarbejdet har i 2008 været genstand for stor opmærksomhed i rederierne, men som efteråret og krisen er sat ind, er der naturligt stor fokus på, hvordan nedgangstiderne skal håndteres. For en række rederier og medarbejdere betyder krisen usikkerhed om fremtiden. Udfordringen for Rådet i 2009 bliver at fastholde fokus på arbejdsmiljøforholdene til søs på alle Rådets fire fokusområder: Forebyggelse af ulykker, fysisk arbejdsmiljø, trivsel og sundhedsfremme.

Bestyrelsen i Søfartens Arbejdsmiljøråd – pr. 1. januar 2009

FORMAND

Finn P. Brodersen, Senior Director, A.P. Møller-Mærsk A/S, Danmarks Rederiforening og Bilfærgernes Rederiforening

NÆSTFORMAND

Søren Sørensen, formand, Sømændenes Forbund i Danmark

Peter Burkal, personalechef, Scandlines Danmark A/S, HORESTA

Jørgen Folmer, skibsreder, Rederiet H. Folmer & Co., Rederiforeningen af 1895

Fritz Ganzhorn, sekretariatschef, Søfartens Ledere

Henrik Hansen, miljøkonsulent, Fælles Fagligt Forbund (3F) og HK Danmark

Per Jørgensen, formand, Maskinmestrenes Forening

Christian Pedersen, faglig konsulent, Dansk Sø-Restaurations Forening

Tommy Thomassen, teknisk direktør, J. Lauritzen A/S, Danmarks Rederiforening og Bilfærgernes Rederiforening

Michael Wengel-Nielsen, sekretariatschef, Rederiforeningen for Mindre Skibe

Christian Kopp Pedersen, skibsinspektør, Farvandsvæsenet

Ole Philipsen, formand, Metal Søfart

MEDARBEJDERE

Connie S. Gehrt, sekretariatschef

Søren Bøge Pedersen, konsulent

Anne Ries, konsulent

Bo Jacobsen, konsulent

Lisbeth Nissen, kommunikationsmedarbejder

Opgaver udført i 2008

Fokus på at fremme det gode arbejdsliv til søs

Det gode arbejdsliv til søs

Med håndbogen *Det gode arbejdsliv til søs* satte Rådet trivlsen på dagsordenen. Bogens temaer er: God ledelse, kommunikation, konflikthåndtering, forebyggelse af social isolation, håndtering af kriser, arbejdsbelastninger og stress samt flerkulturelle besætninger. Bogen indeholder historier fra en række søfolk om livet til søs og en værktøjskasse med konkrete forslag til, hvordan man kan arbejde med trivsel og gennem god ledelse forebygge og håndtere forskellige situationer om bord. I forlængelse af bogen har Rådet udviklet en række kurser, der løbende offentliggøres på www.seahealth.dk. Rådets kursus-katalog kan også rekvireres.

Rådet har rådgivet rederier om konkret håndtering af ledelses- og trivselsudfordringer. Det største projekt er i gang hos HH-Ferries, og har hurtigt resulteret i en halvering af sygefraværet og en væsentlig forbedring af arbejdsmiljøet om bord.

Spørgeskemaundersøgelse om trivsel til søs

Rådet har igangsat en stor spørgeskemaundersøgelse for at tage temperaturen på trivslen til søs. Spørgeskemaet på syv forskellige sprog blev sendt ud til samtlige danske skibe i 2008. Undersøgelsen er den første af sin art til søs og skal give vigtig viden om, hvordan de sejlene oplever trivslen til søs. Undersøgelsens resultater forventes præsenteret medio 2009.

Hviletid

Spørgeskemaet indeholder også spørgsmål om søvn og hviletid. Bl.a. på baggrund af disse spørgsmål udarbejder vi en vejledning om hviletid. I 2008 har Rådet også gennemført en række med-sejladser med fokus på bl.a. hviletid.

Sikkerhedskultur og nearmiss

Der er gennemført tekniske forbedringer af Rådets nearmiss-database, der gør det lettere for rederierne at indberette

nearmiss. Der var ved årsskiftet indkommet 675 tilfælde og der er udsendt i alt 49 "Safety Alerts" fra systemet. Rådets initiativer har fået god respons i erhvervet, og der er gjort en stor indsats for at udbrede kendskabet til tankegangen bag nearmiss, og hvordan man kan arbejde med adfærd, systemer og sikkerhedskultur.

Konsulentydelse

Også i 2008 har Rådet bistået et stort antal rederier og skibe ved besøg om bord eller på officers- og rederimøder, hvor også den mindre skibsfart har været godt repræsenteret. Da ISM-reglerne blev udvidet til at omfatte skibe ned til 500 BT bistod Rådet således med rådgivning om, hvordan man kan leve op til reglerne. Desuden har vi rådgivet om arbejdspladsvurderinger, håndtering af kemikalier, indretning i forbindelse med indflagning og nybygninger mv.

Udvikling af Sikkerhed og Sundhed til Sø og kvalitetssikring af kemikaliedatabasen

Rådet har gjort en stor indsats for at udbrede kendskabet til Rådets arbejdsmiljøprogram *Sikkerhed og Sundhed til Sø*, der gør det lettere at udarbejde arbejdspladsvurderinger og arbejdspladsbrugsanvisninger. Programmet bruges i dag i store dele af handelsflåden. Samtidig har vi igangsat en videreudvikling af programmet, så det lever op til fremtidig lovgivning på kemiområdet.

Rådet har i foråret fastlagt og præciseret en række kvalitetskrav, som produkter i databasen skal leve op til, herunder krav til sikkerhedsdatablade. Oplysningerne i databasen vil fremover løbende blive kvalitetssikret. Flere rederier og skibe er godt i gang med at opdatere produkterne i databasen, som flere nye rederier har tilsluttet sig.

Sundhedsfremme

I august udgav Rådet en *Guideline for Sundhedsledelse*, der er et redskab til rederier,

som ønsker at håndtere udfordringerne på sundhedsområdet på en systematisk og strategisk måde. Sundhedsledelse er en ny måde at arbejde med sundhedsfremme på, og guidelinen er udarbejdet, så den følger ISM-kodens opbygning.

Rådet er i samarbejde med Esvagt, Royal Arctic Line og Center for Maritim Sundhed og Sikkerhed på Syddansk Universitet i gang med et treårigt forskningsprojekt, *Sundhedsfremme til søs*, for at dokumentere effekterne af sundhedsfremmearbejdet. Projektet støttes af Den Danske Maritime Fond.

Medio 2008 afsluttede Rådet *Sund Bølge-projektet*, der er gennemført på fem containerskibe hos A.P. Møller-Mærsk A/S, hvor der blev arbejdet med kost, motion og rygning.

Maritim Sikkerhed, Sundhed og Miljø

I 2008 blev konferencen Maritim Sikkerhed, Sundhed og Miljø (MSSM) holdt for tredje gang – nu med mere end 300 deltagere. Som noget nyt blev der gennemført en egentlig evaluering af konferencen. Den viser, at konferencen til fulde lever op til visionerne om både at levere solid faglig viden og inspiration. Den er en vigtig platform for det faglige maritime netværk om sikkerhed, sundhed og miljø. Konferencen blev arrangeret sammen med Europas Maritime Udviklingscenter, Søfartsstyrelsen og Fiskeriets Arbejdsmiljøråd.

Hjemmesiden

Rådets nye hjemmeside gik online september 2008. Den giver et mere tidssvarende og lettilgængeligt billede af Rådets viden og aktiviteter inden for de fire indsatsområder, ulykkesforebyggelse, fysisk arbejdsmiljø, trivsel og sundhedsfremme. Hjemmesiden findes på både dansk og engelsk. Rådets nyhedsbreve udsendes nu også på engelsk.

Se den nye hjemmeside på www.seahealth.dk og tilmeld dig vores nyhedsbrev på forsiden – så er du altid opdateret.

1. januar – 31. december 2008

Regnskab

	2008	2007
RESULTATOPGØRELSE:		
Indtægter	10.942.453 *	8.577.038 *
Aktivitetsudgifter	6.161.432	5.466.014
Bruttoresultat af aktiviteter	4.781.021	3.111.024
Personaleudgifter	2.905.066	2.726.358
Andre driftsudgifter	1.832.376	1.491.363
Finansielle indtægter	95.212	135.066
Finansielle udgifter	3.343	8.570
Årets resultat	135.448	-980.201

BALANCE PR. 31. DECEMBER 2008:

Aktiver:

Driftsmidler og inventar	270.532	358.776
Andre tilgodehavender	18.762	19.762
Anlægsaktiver i alt	289.294	378.538
Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser	1.116.909	1.458.584
Likvide midler	4.487.403	3.232.831
Aktiver i alt	5.893.606	5.069.953

Passiver:

Egenkapital pr. 1. januar 2008	3.713.282	4.693.483
Årets resultat	135.448	-980.201
Egenkapital i alt	3.848.730	3.713.282
Skyldig til redere	159.404	-
Leverandører af varer og tjenesteydelser	1.148.282	841.371
Anden gæld	737.190	515.300
Passiver i alt	5.893.606	5.069.953

* For bedre at kunne præsentere aktivitetsniveauet i Rådet bliver modtagne tilskud og konsulentindtægter ikke længere modregnet i aktivitetsudgifterne, men bliver i stedet indregnet i rådets indtægter. 2007-tallene er tilpasset denne ændring.

REVISIONSPÅTEGNING

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af rådets aktiver, passiver og den finansielle stilling pr. 31. december 2008 samt af resultatet af rådets aktiviteter for regnskabsåret 1. Januar – 31. december 2008 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

København den 18. marts 2009

Buus Jensen

Statsautoriserede revisorer

Arne Sørensen

Statsautoriseret revisor

Søfartens Arbejdsmiljøråd
Seahealth.dk

Søfartens Arbejdsmiljøråd

Amaliegade 33 B
DK-1256 København K

Tlf. 33 11 18 33
Fax 33 11 14 60

www.seahealth.dk
info@seahealth.dk